

Nýggir haldarar
eiga at tekna seg
á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNADUR

BROÐRALAG

NR. 37.

MIKUDAGIN
15. MAI 1963

36. ÁRG.

Lív ella deyð

Landsstýrið er longu, aftaná at teir hava stírt eitt fjórðingsar, komið í dýrasið neyð. Tað er ikki bara Kansten Hoydal, sum krevur eykabæling fyrri arbeiði sitt (hann setti sum kunnugt sum treyt fyrri at fara upp í landsstýrið, at hann fekk mibst hálvaðu landsstýrismannaløn — hetta er tjóðveldis-idealisma — og fekk hana). Nú er tað onkur annar, sum stýðjar landsstýrið, sum krevur samsýning, og um hann ikki fær hana, ja so ríkur Skála Skipasmíðja síðani arbeiði við málinum. Men nú knappliga fær landsstýrið boð frá manni, sum stýðjar landsstýrið, at hann kann selja teinum gamlan norskan hvalabát fyrri eina 3-4 milljónir, og um teir ikki keypa hann, er landsstýrissamgongan í vanda.

Tá hetta landsstýrið varð sett, var tað mangur maður sum segði, at okkurt fór at henda, og ivaleyst fer nóg av hesum slagnum at henda í tey 4 árin, sum landsstýrið skal verja. Men at tað so skjótt og greitt skuldi fara at koma fram, hevði fáur nokk væntað. Í Noregi liggja í hopatali av uppilögum hvalabátum, sum kunnu verja keyptir fyrri litið og leitt, meðan landskassin fyrri henda 7 ára gamla norska bát skal gjalda eina 4 milljónir.

Føroyar hava aftaná kríggið gildið í dýra dóma fyrri gamlar norskar hvalabátar. Konir menn halda, at hetta ævintýrið hevur kostað føroyska samfelagnum minst 17 milljónir. Men hesir bátar høvdu líkavæl eina inntøksútsið við tað, at teir veiddu hval, meðan hesin uppilagdi hvalabátur onga inntøku síðu fær, men bert útreiðslur, sum ívælst allar verja lagdar á fiskivinnuna.

Neyðar Hákon, faksið hongur niður í eyguni, meðan snúsið rennur úr kinnklovanum, men skrávustikkan verður klemmað fastari hvønn dag. Hansara logmanns-verdigeit er longu niverað niður til at seta navn sitt undir, meðan aðrir skriva tekstina.

Tá hetta landsstýrið varð sett, var tað mangur maður sum segði,

at okkurt fór at henda, og ivaleyst fer nóg av hesum slagnum at henda í tey 4 árin, sum landsstýrið skal verja. Men at tað so skjótt og greitt skuldi fara at koma fram, hevði fáur nokk væntað. Í Noregi liggja í hopatali av uppilögum hvalabátum, sum kunnu verja keyptir fyrri litið og leitt, meðan landskassin fyrri henda 7 ára gamla norska bát skal gjalda eina 4 milljónir.

Føroyar hava aftaná kríggið gildið í dýra dóma fyrri gamlar norskar hvalabátar. Konir menn halda, at hetta ævintýrið hevur kostað føroyska samfelagnum minst 17 milljónir. Men hesir bátar høvdu líkavæl eina inntøksútsið við tað, at teir veiddu hval, meðan hesin uppilagdi hvalabátur onga inntøku síðu fær, men bert útreiðslur, sum ívælst allar verja lagdar á fiskivinnuna.

Neyðar Hákon, faksið hongur niður í eyguni, meðan snúsið rennur úr kinnklovanum, men skrávustikkan verður klemmað fastari hvønn dag. Hansara logmanns-verdigeit er longu niverað niður til at seta navn sitt undir, meðan aðrir skriva tekstina.

Tá hetta landsstýrið varð sett, var tað mangur maður sum segði,

Skattalógin

Seinasta landsstýrið setti millum tinganevnd at víðgera uppskot til nýggja skattalóg.

Frá javnaðarmonnum lá eitt full-fíggið uppskot til broytingar.

Tað var so ætlanin hjá seinasta landsstýrið at seta fram nevndarúrslitið. Men tað fór so frá og kundi tí ikki seta tað ætlaða uppskotið fram.

Tað uppskot, sum nevndin nú er samd um, svarar til tað sum javnaðarmenn og tjóðveldismenn vóru komnir til sættis um.

Tað vóru tó einstøk spursmál sum líkningsartigin: eftir. Her halda javnaðarmenn, at tað er veri at hugsa um at taka fyrirðomi í Danmark, Noreg og Svøríki.

Vit vistu í seinasta blaði, hvussu stórir munur er millum stórmanna skattin í Danmark og her hjá okkum.

150 túsund fyrri persónin

Ferðslulógin er nú so at síga avgreidd á tingi. Hetta er aðru ferð uppskotið er komið fram á tingborði, fyrri ferð var í fjór, men tað varð avbjórt at yenda lofina til nærrí kanningar — og er tað hetta uppskot, sum nú verður vígjørt.

Storvegis broytingar eru ikki gjørdar av nevndini. Tó er tryggingarpeningurin hækkaður munandi. Hvørt koyrandi far skal nú hava trygging uppi 150.000 krónur fyrri persónin og 60.000 krónur fyrri skaða uppá lutir. Hetta eru somu hæddir, sum galdandi eru í granna londum.

Fyrri knallertir eru gjørdar linari reglur. Eftir broytingunum fær nú 16 ára gamal loyvi at koyra við knallert, og ikki kreyst vanligt koyrikort, men ein linari regla.

Eitt uppskot frá tingmonnum úr javnaðar, sambands, tjóðveldis og folkaflakkinum um at seta í lógina reglu, sum sigur, at eingin rúsdrukkaður maður skal koyra.

Sviar mótmæla eisini

Herfyrri varð spanska vikan í Keypmannahavn avlýst orsakað av deyðadómnum yvir spanska arbeidaraførar og leiðaran av sponksu kommunistunum, Grímau.

Tað var ætlanin, at ein sponks vika skuldi verja í Stockholm seinast í hesum mánaðinum, men nú eru fleiri røddir at hova, sum mæla til, at eisini har verður til-takkið at sýna fram spanska list o. t. avlýst sum mótmæli móti spanska harððæðinum. Tað eru fleiri rithovundar, listamenn o. a., sum hava mælt til at nokta hesari framsýning, og sama hava eisini fleiri bløð gjørt.

Gustaf kongur Adolf hevur eisini fingið áheitan um ikki at taka við innbjóðingini til framsýningina.

HANN SETTIST AFTUR

Igjár ætlaðu amerikumen at senda eina mannaða rakett út í rúmdina. Hon skuldi ferðast 22 ferðir kring jorðina, men ikki bar til á hesum sinni, okkurt varð í ólagi, og ferðin varð av ongum.

Løgin atburður

Sambandsmenn á tingi greiddu ikki atkvøðu fyrri lønhækkan tingmanna og landsstýrismanna. Tað verða so teir um. Teir ráða sær og onki lofið er í tí, at menn á tingi hava ójavnar meiningar um ymisk víðurskifti.

866 var framgongdin

MEIRILUTA Í 54 KOMMUNUM

Enski javnaðarflokkurin hevur nú talt upp tað samlaðu framgongdina, teir høvdu við kommunuvalini í síðstu viku. Teir hava falið vundið 866 sessir og meiriluta í 54 kommunum.

Flokkurin hevur falið Engið 1700 limir valdar í kommunustýrini. — Hetta er væl meira enn teir mistu við valið í 1961, tá flokkurin gekk stórliga aftur.

At sambandsmenn ikki greiddu atkvøðu er so onki lofið; men tað lagna er, at teir tagdu, tað ið málð var til víðgerðar á tingi. Tað rætta hevði verið at ein ella fleiri sambandsmenn høvdu biðið um orðið og sagt nakað tað sama, sum blað teirra skrivur nú aftaná, at málið er samtykt á tingi. Nú sigur »Dimma«, at landeig. v. s. hitt føroyska samfelagið er við at fara til grundar av tí at hesar lönir eru hækkaðar. Men er tað so, ta var tað so mikið meira grund hjá sambandsmonnum á tingi at reist seg upp og rópað varsko »ðrenn ovseint var. Men gjørdur teir tað?

Nei, tvørturimoti sátu teir púra kvírrir sum fimf penir dreingir, íntil málið var víðtikið, ta reistust teir á fótur sum fimf motmælsmenn. Við øðrum orðum sagt, so visti tað seg, sum teir ógvuliga fegin vildu fáa lønarhækking og samstundis lúrdur teir eftir at kunna »stingna« aðrar tingmenn politiskt í ryggin.

Soleiðis bera hampafólk seg ikki at. Harafur imóti havi; eg hoyrt um eitt djór, sum er ógvuliga blítt og takksamt meðan tað etur úr mannahóndini; men so brátt tað er mett, vendir tað sær á og sparkar eftir honum, sum hevur staðið og mettað tað.

J. H. Danbjørg.

Tað er ikki sam-svarandi sannleikan

tá ið maður vil síga, at eg skal hava fingið reist kærni móti sjóvinnubankanum og hansara stjóra Th. Petersen.

Eg havi hvørki á ein ella annan hátt »lut ella part« í hesum sakarmálum.

Tað er heldur ikki samsvarandi sannleikan.

tá ið maður sigur, at eg havi givið bók út um Thorstein Petersen.

Frá javnaðarmanna síðu er bara tað hent, at úrdráttur av úrslitunum av kanningini av Thorstein Petersens virki í Sjóvinnubankanum var orðnætt uppafturprentað.

Eg var ein limur í Vinnulánsgrunnstýrinum. At lænt varð upp á 2. veðhald kann ikki kastast nær ella hinum 4 nevndarlímunum í stýrinum fyrri, men einans folkaflakkinum og teimum, sum hildu við honum, tí tá ið grunnins virkisreglur vóru til víðgerðar á tingi, hildu javnaðarmenn uppá, at grunnurin einans skuldi læna uppá 1. veðhald, meðan Thorstein Petersen og hansara menn saman við øðrum hildu fram og finnu samtykt, at grunnurin skuldi læna uppá 2. veðhald fyrri at bankarnir skuldu kunna læna til 1. veðhald.

Tað er rætt, at tingið hevur samtykt at yvirbeka 900.000 av statslánum til »ferðske fiskerikæbe«. Hetta skuldi ein loysingar, kvætingar- fullveldis fólkaflakksmaður verið seinastur at grátið yvir.

Eg skal lata Revubók liggja. Eingin hevur mær kunnugt ongitt eitt orð ella stav í henni.

Óg sannleikan megu menn væl góðtaka og tola.

Miskunnaratkvøður, svartalistar o. t. skal og eisini lata liggja, hóast ein saklig analysa altíð er bein, ferliga tá maður lesur fyrri kíl síkka.

Men, harra A. Sorensen, at roynd at sortia sjogvin sum hin stóri hogguslokkurin, kann ikki ið hvussu so tjúkkur sprenurin er, fjala folkaflakksins »adismu« við tygum sum orðforara, tá ið lanið til A. T. varð treytað við, at eingin, sum hevði sitið í stýri A. T.s skuldi kunna veljast í aftur stýrið.

at P. M. Dam sjálvur skuldi greiða atkvøðu fyrri hesi »adistisku« troyt.

Tórshavn, tann 11./5. 1963.

P. M. Dam.

Kvinnan líka lön við mannin fyrri sama arbeiði

Hetta er á stevnuni hjá Føroya javnaðarflokki.

Hin føroyska kvinnan má nú kenna sína vitjunartíð og fylkjast við javnaðarmonnum, so meiriluti kann vinnast fyrri hesum kvinnunar glæsilega máli.

Kvinnan kann ikki longur lata sjey vera líka. Hon má standa lið um lið við máni og kammiratun sínum í stríðinum fyrri sosialismuni, tí einasta holla arbeidarapolitikki ikki bara her á landi, men kring allan heimin.

Norðmenn útbyggja fiskiflotan

STÓRTROLARADRIFTIN LONAR SEG ILLA

Norski fiskivinnubankin fer í ár-unum 1963—65 hvørt ár sær at verða við í fíggiarini av 15—20 nýggjum fiskiforum 60—90 fót til stoddar, og eisini til 15 nýggj fiski for 90—150 fót til stoddar, síga tíðindi úr Noregi í samband við virki bankans í 1963.

Eftir hesi atlan verða 26 milj. krónur settar til lánveitan til fiskifor.

Tað verður annars hildið fram, at ein modernisering av norska fiskiflotanum er neyðug, og ætlandi verða í alt lætnar 60 milj. kr. til hetta endamálið frá Fiskivinnubankanum.

Eisini freittist at norðmenn halda tað vera ivasamt um stórtrolaradrifin kann læna seg, og tí eigur tað almenna at vera meira varið við at fígga hesar, ið hvussu er, til norðmenn eru meiri royndir í hesum fiskihatti.

HESS-O-DAN
Danmarks bedste
øllekamin. Auto-
matisk rundtræk
og trækregulering.
PL. VALDEMAR LUTZEN
Tórshavn

HJARTALIGA TAKKA

Vit øllum teimum, sum heiðraðu okkum á silvurbrúðleypsdagnum 7. mai.

Tøkk øll somul fyrri gávur, blómur og telegrammir bæði innan- og uttanlanda, og fyrri vitjan á sjúkrahúsinum eins og í heiminum.

Klakksvik, 13. mai 1963.

Sigrid og Simun Andreassen.

„Boðanes“

Igjár var »Boðanes« royndartúr sin. Hetta er fyrsta stálskipið, ið bygt er á Skála Skipasmíðju. Tað er eitt vakurt skip og er útgjørt við øllum nýtiamens tólum, sum menn nú nýta at finna fiskin við. Í so máta man tað vera Føroya best útgjörda fiskifar.

A royndartúrinum vóru innbødnir restir við.

Skipari verður Eiler Jacobsen, ið fordi »Beinire«.

IRIS

Heitur matur — Smurt breyð

Tá stongt er, fæst smurt breyð
í automatinum